

Dnešní úloha rosikruciánů

Bernard C. J. Lievegoed

Rosikruciáni stojí v první linii bitvy mezi dobrými a temnými silami. V určitých oblastech musí být průkopníci. Ve středověku ještě pracovali v tajnosti. Dnes se rosikrucián nijak neskrývá před pohledem veřejnosti. Co potřebuje, aby mohl plodně pracovat?

Chtěl bych se zmínit o několika věcech, které jsou obzvláště důležité pro rozvoj rosikruciánské práce.

Důležitým bodem, na který bych chtěl upozornit, je potřeba *dbát na tempo vývoje*. Každý vývoj probíhá pomalu. Ahrimanské síly chtějí všechno urychlit. Vidíme, že se to dnes všude děje: přednost je vždy dávana krátkodobým projektům a rychlým výsledkům. Ahriman to takto organizuje proto, že chce lidskému Já zabránit ve vytvoření plně vědomého vztahu k novým spirituálním schopnostem.

Ahriman chce lidi bez Já, kteří ztratili veškerý vnitřní kontakt s věcmi a jednají jako automaty. Ahriman usiluje o mechanicky fungující společnost.

To bylo například podstatou bolševismu. Model vymyšlený Leninem byl zaveden násilím. Leninská společnost se *nevyvinula*, ale byla prosazena podle plánu. Pro pochopení jádra bolševismu musíme vědět, že jde o formu společnosti, jaká bude v čisté formě možná teprve v daleké budoucnosti, v době, kterou duchovní věda nazývá šestou poatlantskou epochou. Je tím míněna takzvaná „kultura duchovního svébyčí“, v níž spolu budou lidé zacházet úplně jiným způsobem. Ahriman chce tyto budoucí poměry uspíšit a uskutečnit je v době, kdy na ně člověk ještě není zralý. Chce dosáhnout toho, aby lidská duše nebyla schopna v takových podmínkách dýchat a takříkajíc se v nich udusila. Jenom si uvědomme krutosti, které spáchal Lenin a jeho nástupci! Pro Ahrimana nemá lidský život naprosto žádný význam.

Každý vývoj potřebuje čas. Chtěl bych, aby následující věta byla vytištěna velkými písmeny: Ještě není čas sklízně! Teď je čas zasít semena, KTERÁ PONESOU PLODY V POZDĚJŠÍM ČASE.

Kdo se s tím nedokáže smířit, ten ať nepomýšlí na cestu, po které musí jít rosikrucián. Jinak bude prožívat jedno zklamání za druhým.

Rosikrucián se musí naučit žít s otázkami a čekat, až přijde chvíle, kdy z duchovního světa může zaznít odpověď. I kdyby to mělo trvat dvacet, třicet, čtyřicet let. Jenom s tímto postojem můžeme Ahrimana přemoci. Nejde o vnější úspěch, ale o to vytrvat. Epocha duše vědomé, ve které teď žijeme, bude trvat ještě o něco déle než do roku 3500. Máme tedy před sebou ještě

1500 let! Během této doby musí povstat opravdová kultura duše vědomé. Lidem, kteří chtějí tento proces urychlit a už teď vidět konkrétní výsledky, kteří neustále říkají: Co se tu a tam děje, to přece ještě nelze nazývat kulturou duše vědomé! - těm namítám: Samozřejmě, že ne, jak také můžete něco takového čekat?

Tento postoj nemá nic společného s poraženectvím. Naopak vyvěrá z hluboké důvěry ve skutečnost ducha. Důvěřovat v to, že ze skromných semínek, která sejeme, se jednou také skutečně stanou plody - to je to, čemu se rosikrucíán musí naučit.

Můj přítel Ehrenfried Pfeiffer byl v tomto ohledu mistrem. Když si představíte, jak svou laboratoř vybudoval z ničeho! Když si představíte, jak po smrti Rudolfa Steinera - byť nebyl hotov se studiem a v Anthroposofické společnosti byl považován za naprostého zelenáče - neochvějně pokračoval v práci, kterou začal společně s Rudolfem Steinerem! Jeho pokusy začaly v krabici pod postelí. Potom dostal k dispozici místnost v jedné z anthroposofických institucí. A nakonec získal velkou kruhovou místnost v Glashausu, bývalém sklářském ateliéru, kde měl svůj stůl, knihy a vybavení potřebné pro výzkum.

Velkým zklamáním v jeho životě byly neustálé útoky některých členů Anthroposofické společnosti. Ptali se: Co tam vlastně ten Pfeiffer dělá? Vykazuje vůbec nějaké výsledky? - Ale on se nenechal vyvést z klidu a neochvějně pokračoval v práci. Když už to vzhledem k problémům v Anthroposofické společnosti v třicátých letech v Dornachu nevydržel, přestěhoval se do Spojených států. V Spring Valley, nedaleko New Yorku, si okamžitě zase zřídil laboratoř, aby mohl pokračovat v práci.

Když se po válce vrátil do Dornachu a chtěl jít do své laboratoře v Glashausu, musel nejprve požádat o povolení ke vstupu. Když řekl, že by tam chtěl opět pracovat, dostalo se mu odpovědi, že tu pro něj bohužel není místo, ale že by možná mohl být poradcem švýcarských bio- dynamických sedláků. Na to řekl Pfeiffer: Tak to vám děkuji - tím už jsem!

Ale pokračoval dál. Tato záležitost se ovšem podepsala na jeho zdraví. Naposledy jsem se s Pfeifferem setkal na začátku padesátých let v New Yorku. Mluvili jsme spolu tenkrát dlouhé hodiny. Byl velmi sklíčený ze svého stavu a z toho, že ve své práci nijak nepokročil. I přes tuto jistou skleslost však vytrvával. O několik let později zemřel na onemocnění plic.

Ehrenfried Pfeiffer je vzorem pro všechny, kdo provádějí výzkum v laboratořích. Jednou mi Pfeiffer řekl: Ještě v době, kdy byl Rudolf Steiner naživu, jsem začal s výzkumem takzvané kryštalizační metody. Zpočátku všechno probíhalo dobře. Z množství látek, které připadaly v úvahu, byl vybrán chlorid měďnatý a takové rostlinné substance, které se s chloridem měďnatým dobře mísily. Když vznikly první kryštalizační obrazce, byl Rudolf Steiner velmi šťastný. Domníval se, že tyto krystalizace by mohly dobře posloužit k rozvíjení „nazírající soudnosti“ (*anschauende Urteilskraft*; Goethe), tedy oné schopnosti úsudku, která vzniká nepředpojatým pozorováním jevů. Jde o to naučit se vnímat podstatu, která se v kryštalizačním obrazci projevuje. K tomu musí pozorovatel na základě této nazírající soudnosti vyvinout imaginace, které nejsou vázané na tělo. Trvá dlouhou dobu, než se tato schopnost vyvine, a k jejímu dosažení je nutná vytrvalost.

Zatímco se Pfeiffer věnoval výzkumu, byla jeho práce neustále kritizována ostatními. Lidé chtěli začít používat její výsledky. Měla být rozvinuta tak, aby byla použitelná jako diagnostická metoda. Vzpomínám si, že Pfeiffer jednou řekl, že s kryštalizačním výzkumem

se spojila vysoká duchovní bytost. Tato bytost chtěla vyzkoušet, zda jsou lidé již připraveni na vývoj a aplikaci pracovní metody založené na imaginacích nevázaných na tělo. Pfeiffer naznačil, že tato bytost se stáhla zpátky v okamžiku, kdy se jeho metoda začala používat k čistě diagnostickým účelům.

Praktická aplikace přišla příliš rychle. Nebylo dost lidí, kteří doopravdy vyvinuli „nazírající soudnost“. Nechci tím říci, že bychom měli s používáním kryštalizační metody přestat. Někdy je tomu prostě tak, že bychom dosáhli svého cíle, musíme jít oklikou. Ale přesto je důležité, abychom chápali, že věci potřebují svůj čas!

Největším nepřítelem volných imaginací jsou pevné, fixní imaginace. Tyto fixní imaginace se objevily už ve starém Egyptě. Když se podíváte na některou řeckou sochu Apollóna, uvidíte, že je to vždycky unikát. Všechny ostatní Apollónovy sochy jsou jiné. Taková socha vznikala ve starověkém Řecku pokaždé nově z umělcovy imaginace. V egyptské době však byly imaginace fixovány. Existovala pravidla, kterým zobrazování bohů podléhalo. Hlava musela být otočená doleva, anebo zase doprava; k zobrazeným božstvům patřily vždy určité atributy atd. Tyto sochy pak byly po stovkách šířeny po celé říši, takže je člověk nacházel všude. Taková vyobrazení bohů mají galvanizující účinek na éterná těla. Také v dnešní době se často setkáváme s těmito fixními imaginacemi. Vzpomeňme jen na hákový kříž nebo na památníky Lenina a Stalina, které se v Sovětském svazu daly donedávna najít v každé vesnici. Kreativní schopnosti člověka jsou tímto způsobem korumpovány.

Éterné tělo se tím stává strnulým, což je Ahrimanův trik.

Ve starém Egyptě byl připraven materialismus, nejenom mumifikováním těl, ale především fixováním imaginací.

Budeme se muset naučit hledat praobrazy. Ve světle dosavadního výkladu to znamená, že se musíme naučit myslet v metamorfózách. To je schopnost, kterou musí rosikrucian rozvinout.

V první linii této velké duchovní bitvy stojí lidé z takových zařízení, jako je Institut Louise Bolka v Driebergenu, kde se uskutečňuje přírodovědný výzkum na základě goetheanismu. Je naprosto nutné, aby věděli, že za nimi stojí velký okruh lidí, kteří opravdu chápou, proč je tato práce tak důležitá.